

KOUŘENÍ A SIMPSONOVI

SMOKING AND THE SIMPSONS

ESLICK GD, ESLICK MG:

Medicine and Media, 2009, 190 (11): 637-639

Dívají se také vaše děti a děti vašich známých na seriál o rodině Simpsonových? Pak vás jistě zaujme práce odborníků z American Cancer Society – International Union Against Cancer, kteří studovali, jak a kdo v tomto seriálu kouří.

Seriál The Simpsons byl poprvé uveden 17. prosince 1989 a stal se nejoblíbenější televizní show a nejdéle prezentovanou situační komedií. Hlavní cílovou populací, na kterou se jeho tvůrci zaměřili, jsou děti. Autoři studie analyzovali 400 jednotlivých epizod vysílaných v letech 1989 až 2007, aby zjistili, jak často a které postavy v seriálu kouří a zda kouření je asociováno s negativní, pozitivní či neutrální osobou či situací.

Ve 400 epizodách se vyskytlo 795 případů kouření; nejčastěji v letech 1991/2, 2002–5. Většinou kouřily mužské postavy (63 %), ve 20 % kouřily ženy a ve 2 % (celkem 16 případech) kouřily děti; zbylých 16 % „kuřáků“ byla zvířata. V několika epizodách byly uvedeny i adresné „reklamy“ na cigarety Laramie, druh, který byl populární do 50. let minulého století, kdy přestaly být vyráběny. V seriálu výrobce těchto cigaret sponzoruje dětská představení a používá maskota Menthol Moose, který je parodií Joe Camel.

Většina situací, při kterých se kouřilo, měla neutrální „náboj“ (63 %), kouření v negativním spojení bylo prezentováno ve 35 %, v pozitivních jen ve 2 %. V průběhu 18 let se poměr těchto prezentací neměnil.

Členové rodiny Simpsonů kouřili v 15 % případů, nejvýraznější dojem působily sestry matky Marge, Patty a Selma, které byly líčeny jako typičtí kuřáci: kouřit začaly v adolescenci, kouření ovlivnilo jejich drsný hlas, kterým v seriálu hovoří. Dalšími výraznými kuřáky jsou Bartovi učitelé Krusty a Mrs Krabappel, přičemž Krusty trpí vážnými zdravotními obtížemi souvisejícími s kouřením a musí dostat pacemaker.

V diskusi autoři uvádějí práce, v nichž upozorňují na studie, které prokázaly vysokou vnímavost dětí předškolního věku k tabákové reklamě (zejména Joe Camel) a které popsaly dřívější začátky kouření u těch, které sledují často v televizi. Seriál The Simpsons může na jedné straně odradit děti od kouření, pokud je více ovlivní prezentace kuřáctví v negativních souvislostech. Naopak, vysoká frekvence epizod, v nichž se kouří, může také vyvolat zájem dětí o tuto aktivitu a podpořit začátky jejich kouření v mladším věku.

D. Hrubá